

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะแรกของนักเรียนชายมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

Factors Related to the Early Stage of Alcohol Drinking among Male Students at Lower Secondary Schools, Bangnumprio District, Chachoengsao Province

มณฑนา ขอนดोक*, พรนภา หอมสินธุ์**, รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์**

*โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางชนาก จังหวัดฉะเชิงเทรา

**คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Mantana Khondok*, Pornnapa Homsin**, Rungrat Srisuriyawet**

*Tumbon Bangkhanak Health Promotion Hospital, Chachoengsao Province

**Faculty of Nursing Burapha University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะแรกของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเป็นนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 424 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ทศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้นทุนชีวิตและการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีครอนบาคแอลฟา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Binary Logistic Regression

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความชุกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะแรก ร้อยละ 63.2 อายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มครั้งแรกคือ 12.3 ปี ปัจจัยป้องกันและปัจจัยเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะแรกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ศาสนา (OR=4.01, 95% CI=2.39 - 6.73) อายุ (OR=1.99, 95% CI=1.19 - 3.34) ทศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (OR=1.94, 95% CI=1.21 - 3.12) พลังชุมชน (OR=1.92, 95% CI=1.08 - 3.41) การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (OR=1.90, 95% CI=1.17 - 3.08) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (OR=1.89, 95% CI=1.15 - 3.10) พลังครอบครัว (OR=1.79, 95% CI=1.01 - 3.17) และพลังตัวตน (OR=1.74, 95% CI=1.04 - 2.89)

ผลการศึกษานี้นำไปสู่ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อพยาบาล และบุคลากรด้านสุขภาพ ในการพัฒนาโปรแกรม เพื่อป้องกันและลดปัจจัยเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยรุ่นชาย

คำสำคัญ : ปัจจัย การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะแรก วัยรุ่น

Abstract

The purposes of this study were to identify the prevalence of alcohol drinking and to examine factors related to the early alcohol drinking stage among lower secondary school male students. The participants were 424 lower secondary school male students in Bangnumprieo district, Chachoengsao province, selected by multistage sampling. Data were collected by questionnaires: demographic data, attitudes towards alcohol drinking, developmental assets, alcohol drinking. The consistency of the questionnaires was analyzed using Cronbach alpha. Statistics used including mean, percentage, standard deviation, and binary logistic regression.

The findings of the study showed that the prevalence of early stage alcohol drinking was 63.2%. The average age of first drink was 12.3 years old. Both protective factors and risk factors were associated with early alcohol drinking stage. These factors were religion (OR=4.01, 95% CI = 2.39 – 6.73), attitudes towards alcohol drinking (OR=1.94, 95% CI = 1.21 – 3.12), community assets (OR=1.92, 95% CI = 1.08 – 3.41), access to alcoholic drinks (OR=1.90, 95% CI = 1.17 – 3.08), age (OR=1.99, 95% CI=1.19– 3.34), academic success (OR=1.89, 95% CI=.1:15– 3:10), family assets (OR=1.79, 95% CI = 1.01 – 3.17) and internal assets (OR=1.74, 95% CI = 1.04 – 2.89).

The results contribute to knowledge and understanding of risk factors and protective factors of alcohol drinking. It will be beneficial to nurses and health personnel to prevent and reduce risk factors of alcohol drinking among male adolescents.

Keywords: Factors, Early alcohol drinking stage, Adolescents

บทนำ

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัญหาที่สำคัญของสังคมไทย จากข้อมูลในปี 2550¹ พบว่า ประชาชนอายุ 11 ปีขึ้นไปมีการดื่มเป็นประจำเพิ่มขึ้นอย่างมากจากร้อยละ 16.8 (พ.ศ.2539) เป็นร้อยละ 20.2 (พ.ศ.2550) โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นอายุ 15–19 ปี มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น จากร้อยละ 4.7 เป็นร้อยละ 8 และอายุของการเริ่มต้นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นมีแนวโน้มลดลง จากข้อมูลในปี 2551² พบว่าอายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มสุราเป็นครั้งแรกในนักเรียนชายคือ 13 ปี ในนักเรียนหญิงคือ 14 ปี การเริ่มต้นดื่มเมื่ออายุน้อยลงทำให้วัยรุ่นมีโอกาสที่จะ

ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอนาคต^{3,4} นอกจากนี้ยังพบว่า เยาวชนชายอายุ 12–19 ปี ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าเยาวชนหญิง 2 เท่าตัวโดยเพศชายดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 17.8 เพศหญิงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 7.1¹ ทั้งนี้เนื่องจากเยาวชนชายต้องการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนอยากได้รับการยกย่องจากกลุ่ม ต้องการแสดงออกถึงความเป็นชายและความเป็นผู้ใหญ่⁵ รวมถึงเพศชายมีความตั้งใจมีความคิดและตัดสินใจที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าในเพศหญิง⁶ และเพศชายยังมีปัจจัยพื้นฐานทางด้าน อารมณ์ในการเผชิญความเครียดโดยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าเพศหญิง⁷ นอกจากนี้

สังคมและครอบครัวไทยยอมรับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชนชายมากกว่าเยาวชนหญิง สังคมทั่วไปให้อิสระในการดื่มของเพศชาย⁸ เยาวชนชายจึงมีโอกาเสี่ยงในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าเยาวชนหญิง

โดยธรรมชาติของวัยรุ่นเองเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา อาทิเช่น ความตื่นตัว ทำความเข้าใจความต้องการหาประสบการณ์แปลก ๆ ใหม่ ๆ เกลียดความจำเจซ้ำซาก⁹ มีความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลอง และต้องการการยอมรับในกลุ่มเพื่อนฝูงและเพื่อนมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นมาก ทำให้ถูกชักจูงได้โดยง่าย หากขาดความยับยั้งชั่งใจ จึงเป็นวัยที่เสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์¹⁰

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นก่อให้เกิดผลกระทบหลายประการ องค์การอนามัยโลกระบุไว้อย่างชัดเจนว่า การบริโภคแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุของการเกิดโรคถึงกว่า 60 โรค¹¹ ปัญหาทางด้านจิตใจและอารมณ์ ปัญหาทางสังคมได้แก่ปัญหาอาชญากรรม ความรุนแรง ภาวะหนี้สินของครัวเรือน ปัญหาครอบครัวแตกแยก และปัญหาอื่นๆที่ตามมาหลังจากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น การบาดเจ็บทางอุบัติเหตุ การทะเลาะวิวาท การมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัย การใช้สารเสพติดชนิดอื่นเป็นต้น^{12,13,14} ปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนมีมากมายหลายปัจจัยทั้งปัจจัยจากภายในตัวบุคคลเองและปัจจัยจากภายนอกตัวบุคคลหรือปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุ ศาสนา ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การดื่มของเพื่อนสนิท การดื่มของพ่อแม่ ความผูกพันกับโรงเรียนและการเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น^{8,15-19}

จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่ายังมีข้อจำกัดบางประการ เช่น การศึกษาส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเชิง

สำรวจพฤติกรรมที่ไม่ได้มีการหาความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยเพื่อหาสาเหตุของการมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์^{19, 20} หรือเป็นการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ต่อพฤติกรรมการดื่มที่มุ่งเน้นเฉพาะปัจจัยเสี่ยง²¹ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจัยป้องกัน (Protective Factors) ก็เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ปัจจัยป้องกันจะเป็นสิ่งที่ขัดขวางหรือยับยั้งการตัดสินใจที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางด้านสุขภาพหรือป้องกันการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางด้านสุขภาพได้จึงทำให้มีโอกาการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงน้อยลง²² ดังนั้น ต้นทุนชีวิต (Development Asset)²³ ซึ่งเป็นปัจจัยสร้างหรือปัจจัยเชิงบวกที่ได้รับอิทธิพลทั้งจากภายในตัวเด็กเองและปัจจัยจากภายนอก ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน และชุมชนจึงควรได้รับความสนใจและนำมาศึกษาร่วมด้วย นอกจากนี้ยังพบว่ามีเพียงส่วนน้อยที่ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นที่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งๆ ที่เป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเริ่มต้นดื่มครั้งแรก

อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทราที่มีพื้นที่ติดกับเขตหนองจอกกรุงเทพมหานครซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก โดยมีสภาพสังคมเป็นแบบกึ่งเมือง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ทำให้ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่บุตรหลาน โดยพบว่าผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมถึงร้อยละ 41.9²⁴ ประกอบกับกำลังมีการขยายตัวของพื้นที่อุตสาหกรรมจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีร้านค้าของชำ ร้านขายอาหาร สถานบันเทิงมีจำนวนมากขึ้น ภายใต้บริบทดังกล่าววัยรุ่นในพื้นที่จึงมีโอกาเสี่ยงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น

การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษากิจกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะแรกและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์ในระยะแรกของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทราโดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีนิเวศวิทยา (Ecological System Theory)²⁵ ร่วมกับแนวคิดเรื่องต้นทุนชีวิต (Developmental Asset) มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งครอบคลุมถึงปัจจัยที่ศึกษาทั้งปัจจัยภายในบุคคล (Intrapersonal Factors) ได้แก่ อายุ ศาสนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อการตีความเรื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ พลังตัวตน ปัจจัยภายนอกบุคคล (Interpersonal Factors) ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม พลังชุมชน ผลการศึกษาจะเป็นแนวทางแก้พยาบาล บุคลากรสาธารณสุข สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำไปหาแนวทางเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชนต่อไป

นิยามศัพท์ที่สำคัญ

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะแรก หมายถึงการเริ่มทดลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก และการดื่มเป็นครั้งคราวตามโอกาส

ต้นทุนชีวิตของวัยรุ่น หมายถึง ปัจจัยสร้าง หรือคุณลักษณะที่ดีที่ประกอบด้วยด้านจิตใจ สังคมและวัฒนธรรมของนักเรียนชายที่ส่งผลต่อกระบวนการคิด การตัดสินใจและการแสดงออกในรูปแบบพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับการเสริมสร้างให้เกิดขึ้นตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ โดยแบ่งเป็น 2 หมวดกล่าวคือหมวดต้นทุนชีวิตภายนอกตัวบุคคล (External Asset) และ หมวดต้นทุน ชีวิตภายในตัวบุคคล (Internal Asset) ประกอบด้วยพลัง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านพลังตัวตน ด้านพลังครอบครัว ด้านพลังชุมชน ด้านพลังสร้างปัญญา และด้านพลังเพื่อน และกิจกรรม²³ ดังนี้

ด้านพลังตัวตน หมายถึงการรับรู้ของนักเรียนต่อความมีคุณค่าในตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเองและทักษะชีวิตวัดโดยใช้แบบสอบถามของสุริยเดว ทรีปาตี²³

ด้านพลังครอบครัว หมายถึงการรับรู้ของนักเรียนต่อความรัก ความเอาใจใส่ วินัยและการมีชีวิตที่เป็นแบบอย่าง มีการติดตามและช่วยเหลือที่เหมาะสมเชิงบวกจากบุคคลในครอบครัว วัดโดยใช้แบบสอบถามของสุริยเดว ทรีปาตี²³

ด้านพลังชุมชน หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนต่อความเอื้ออาทร มีความเข้าใจเป็นมิตรไมตรีมีวินัยและเป็นแบบอย่างที่ดีของกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ มีความอบอุ่นความปลอดภัยภายในชุมชนและการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน วัดโดยใช้แบบสอบถามของ สุริยเดว ทรีปาตี²³

ด้านพลังสร้างปัญญา หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนต่อความมุ่งมั่นในการเพิ่มทางปัญญาได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบการศึกษา รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นวัดโดยใช้แบบสอบถามของ สุริยเดว ทรีปาตี²³

ด้านพลังเพื่อนและกิจกรรม หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนต่อการทำกิจกรรมในหมู่เพื่อนๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน เกิดวินัยในหมู่เพื่อน วัดโดยใช้แบบสอบถามของ สุริยเดว ทรีปาตี²³

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะแรกของนักเรียนชายมัธยมศึกษาตอนต้นอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 424 คนโดยสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาส ในเขตอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 10 โรงเรียน และ

เลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถามโดยสุ่มอย่างเป็นระบบจากบัญชีรายชื่อ (Systemic Random Sampling)

เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถามที่มีข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 97 ข้อ ประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้นทุนชีวิตของวัยรุ่น การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในระยะแรกเครื่องมือดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบความตรง (validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน หลังจากนั้น ได้นำไปทดลองใช้ (try out) ในนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียง กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.70 – 0.93

วิธีการเก็บข้อมูล การวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยของคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา และในการเข้าร่วมการวิจัยนี้ต้องได้รับความยินยอมทั้งจากตัวผู้เข้าร่วมวิจัยเอง และจากผู้ปกครอง เป็นลายลักษณ์อักษร (informed consent) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างโดยการให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามในห้องเรียน โดยในการตอบแบบสอบถามผู้ตอบไม่ต้องใส่ชื่อ สกปรกจริงแต่จะใช้

รหัสแทน แบบสอบถามของแต่ละคนที่ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้วจะถูกเก็บไว้อย่างมิดชิดในซองกระดาษภายหลังตอบแบบสอบถามเสร็จ ซึ่งใช้ระยะเวลาในการทำประมาณ 30-40 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติเชิงพรรณนาและ Binary Logistic Regression ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% CI

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 ในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน ประมาณร้อยละ 30.4 – 35.6 ซึ่งมีอายุต่ำกว่า 14 ปี ร้อยละ 63.9 โดยมีอายุระหว่าง 13 ปี ถึง 18 ปี มีอายุเฉลี่ย 14.05 (SD=0.95) นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 72.6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยกว่า 3.00 ร้อยละ 69.1 ค่าใช้จ่ายที่ได้รับของกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีเงินเหลือเก็บ ร้อยละ 56.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 70.1 มีบิดามารดาที่อยู่ร่วมกัน บิดามารดามีระดับการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับประถมศึกษา รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป n=424

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา (n=424)		
มัธยมศึกษาปีที่ 1	151	35.6
มัธยมศึกษาปีที่ 2	129	30.4
มัธยมศึกษาปีที่ 3	144	34.0
อายุ		
< 14 ปี	271	63.9
≥ 14 ปี	153	36.1
Min-Max = 13-18; Mean = 14.05; SD = 0.95		
ศาสนา		
พุทธ	308	72.6
อิสลาม	116	27.4
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA)		
< 3.00	293	69.1
≥ 3.00	131	30.9
Min-Max = 1.00-3.90; Mean = 2.61; SD = 0.46		
ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ (n=424)		
เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและมีเงินเหลือเก็บ	238	56.1
เพียงพอกับค่าใช้จ่ายแต่ไม่เหลือเก็บ	170	40.1
ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย	16	3.8
สถานภาพสมรสของบิดามารดา (n=424)		
อยู่ร่วมกัน	297	70.1
หย่าหรือแยกกันอยู่อย่างถาวร	88	20.7
บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	33	7.8
ทั้งบิดามารดาเสียชีวิต	6	1.4

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป n=424 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา (n=424)		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	11	2.6
ประถมศึกษา	243	57.3
มัธยมศึกษาต้น	103	24.3
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ปวช.	46	10.9
อนุปริญญาหรือ ปวส.	12	2.8
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	10	2.1
ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา (n=424)		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	9	2.1
ประถมศึกษา	236	55.7
มัธยมศึกษาต้น	116	27.4
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ปวช.	46	10.8
อนุปริญญาหรือ ปวส.	8	1.9
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	9	2.1

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะแรกพบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เคยดื่มเลยแม้แต่เพียงครั้งเดียวร้อยละ 36.8 เคยทดลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพียงครั้งเดียวเท่านั้นร้อยละ 30.9 และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นครั้งคราวตามโอกาส ร้อยละ 32.3 ซึ่งพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 55.2) เริ่มต้นดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ครั้งแรกที่อายุช่วง 13-15 ปี รองลงมาโดย มีอายุต่ำสุดที่เริ่มต้นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก คือ 7 ปี อายุเฉลี่ยที่เริ่มต้นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ครั้งแรกคือ 12.3 ปี โดยพบว่าปริมาณเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ที่เริ่มดื่มครั้งแรกของกลุ่มตัวอย่างใน ปริมาณ 1 แก้วมากที่สุด ร้อยละ 31.7 ประเภทของ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่กลุ่มตัวอย่างเริ่มต้นดื่มมากที่สุดคือเบียร์ ร้อยละ 54.1 มากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 57.5) กลุ่มตัวอย่างดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับเพื่อน ซึ่งเหตุจูงใจที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเริ่มดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ครั้งแรกมากที่สุดคือ ทดลองดื่มร้อยละ 60.4 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน	ร้อยละ
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะแรก (n=424)		
ไม่เคยดื่มเลยแม้แต่เพียงครั้งเดียว	156	36.8
เคยทดลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพียงครั้งเดียวเท่านั้น	131	30.9
ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นครั้งคราวตามโอกาส	137	32.3
อายุที่เริ่มต้นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก		
ต่ำกว่า 10 ปี	21	7.8
10 - 12 ปี	99	37.0
13 - 15 ปี	148	55.2
Min-Max = 7-15; Mean = 12.32; SD = 1.82		
ปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เริ่มดื่มครั้งแรก		
มากกว่า 3 แก้ว	54	20.2
2-3 แก้ว	67	25.0
1 แก้ว (ประมาณ 250 ซีซี)	85	31.7
จิบเดียวเท่านั้น	62	23.1
ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เริ่มดื่มครั้งแรก		
เบียร์	145	54.1
สุรา	58	21.7
สไปรท์/ไวน์	56	20.9
เหล้าปั่น	9	3.3
บุคคลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย		
ดื่มกับเพื่อน	154	57.5
ดื่มกับญาติและผู้อื่น	69	25.7
ดื่มคนเดียว	25	9.3
ดื่มกับพ่อแม่	20	7.5
เหตุผลใจที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก		
ต้องการทดลองดื่ม	162	60.4
ดื่มตามเพื่อน/เพื่อนชวน	49	18.3
ดื่มเพื่อฉลองความสำเร็จ	39	14.6
มีความเครียด/วิตกกังวล	13	4.9
ดื่มตามอย่างพ่อ/แม่/คนในครอบครัว	3	1.1
ดื่มตามอย่างโฆษณา/ดารา	2	0.7

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ศึกษากับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะแรก

ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ได้จัดกลุ่มตัวแปรออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกลุ่มที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (เคยทดลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพียงครั้งเดียวเท่านั้น และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นครั้งคราวตามโอกาส) ซึ่งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะแรกและควบคุมผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะแรกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ อายุ ศาสนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิด ต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พลังตัวตน พลังชุมชน โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 14 ปีขึ้นไปมีโอกาสดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่ากลุ่มอายุต่ำกว่า 14 ปี 1.99 เท่า (95%CI=1.19 – 3.34) กลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาพุทธมีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 4.01 เท่าของกลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาอิสลาม (95%CI=2.39 – 6.73) กลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(GPA) ต่ำกว่า 3 มีโอกาสเสี่ยงต่อการ

ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 1.89 เท่าของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) มากกว่า 3 (95%CI=1.15 – 3.10) กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติเห็นด้วยต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 1.94 เท่า ของกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติไม่เห็นด้วยต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (95%CI=1.21 – 3.12) กลุ่มตัวอย่างที่เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่ายมีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 1.90 เท่าของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ยาก (95%CI=1.17 – 3.08) กลุ่มตัวอย่างที่มีพลังตัวตนไม่ผ่านเกณฑ์มีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 1.74 เท่าของกลุ่มตัวอย่างที่มีพลังตัวตนผ่านเกณฑ์(95%CI=1.04 – 2.89) กลุ่มตัวอย่างที่มีพลังครอบครัวไม่ผ่านเกณฑ์มีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 1.79 เท่าของกลุ่มตัวอย่างที่มีพลังครอบครัวผ่านเกณฑ์ (95%CI=1.01 – 3.17) กลุ่มตัวอย่างที่มีพลังชุมชนไม่ผ่านเกณฑ์มีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 1.92 เท่าของกลุ่มตัวอย่างที่มีพลังชุมชนผ่านเกณฑ์(95%CI=1.08 – 3.41) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่า Crude และ Adjusted Odds ratio ของปัจจัยต่างๆ ต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน
ระยะแรกของกลุ่มตัวอย่าง (n=424)

ปัจจัยที่ศึกษา	Adjusted OR	95% CI	p-value
อายุ	1.99**	1.19 - 3.34	.009
< 14 ปี ^(R)			
≥ 14 ปี			
ศาสนา	4.01***	2.39 - 6.73	<.001
อิสลาม ^(R)			
พุทธ			
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1.89**	1.15 - 3.10	.01
≥ 3.00 ^(R)			
< 3.00			
ทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			
ไม่เห็นด้วย ^(R)			
เห็นด้วย	1.94**	1.21 - 3.12	0.006
ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ			
ไม่มีเงินเหลือเก็บ ^(R)			
มีเงินเหลือเก็บ	1.04	0.65 - 1.66	.85
การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			.
เข้าถึงได้ยาก ^(R)			
เข้าถึงได้ง่าย	1.90**	1.17 - 3.08	008
พลังตัวตน			
ผ่านเกณฑ์ ^(R)			
ไม่ผ่านเกณฑ์	1.74*	1.04 - 2.89	.03
พลังครอบครัว			
ผ่านเกณฑ์ ^(R)			
ไม่ผ่านเกณฑ์	1.79*	1.01 - 3.17	.04
พลังชุมชน			
ผ่านเกณฑ์ ^(R)			
ไม่ผ่านเกณฑ์	1.92*	1.08 - 3.41	.02
พลังสร้างปัญญา			
ผ่านเกณฑ์ ^(R)			
ไม่ผ่านเกณฑ์	1.39	0.76 - 2.53	.27
พลังเพื่อนและกิจกรรม			
ผ่านเกณฑ์ ^(R)			
ไม่ผ่านเกณฑ์	0.60	0.33 - 1.09	.09

มีนัยสำคัญทางสถิติ

* p < .05

** p < .01

*** p < .001

^(R) กลุ่มอ้างอิง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่า อายุ ศาสนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และต้นทุนชีวิตในด้านพลังตัวตน พลังชุมชนและพลังครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะแรกของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งอภิปรายได้ดังนี้ อายุมากมีโอกาสดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่านักเรียนที่มีอายุน้อย เนื่องจากทั้งนี้เนื่องจากเยาวชนอายุ 15 ปี กำลังจะเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีกิจกรรมกับกลุ่มเพื่อนมากขึ้น มีการร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์ ฉลองความสำเร็จในการเรียนเริ่มเป็นตัวของตัวเองมากขึ้นจึงมีแนวโน้มการบริโภคสุรามากขึ้น²⁷ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ บุญเสริม หุตะแพทย์ และคณะ²⁷ และ กมลทิพย์ วิจิตรสุนทร²⁸ นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธมีโอกาสดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่า นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลาม ด้วยศาสนาอิสลามมีกฎบัญญัติห้ามในอิสลาม(สละอม) จำนวน 63 ข้อ โดยข้อที่ 13 ห้ามไม่ให้ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม ดื่มสุราเมรัย²⁹ ซึ่งมีความเคร่งครัดมากกว่าศาสนาพุทธ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สาวิตรี อัมมฉัตรชัย และคณะ³⁰ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีโอกาสดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เนื่องจากเด็กที่มีผลการเรียนต่ำจะมีความเบื่อหน่ายในเรื่องการเรียน รู้สึกมีปมด้อยหมดกำลังใจที่จะทำกิจกรรมหรือเรียนหนังสือต่อไปจึงทำให้เด็กพวกนี้หาทางออกโดยหันไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์³¹ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สาวิตรี อัมมฉัตรชัย และคณะ³⁰ และอนงค์ ดิษฐ์สังข์³² นักเรียนที่มีทัศนคติเห็นด้วยต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีโอกาสดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่านักเรียนที่มีทัศนคติไม่เห็นด้วย เนื่องจากทัศนคติเป็นความรู้สึกที่จะส่งผลให้เกิดการตัดสินใจนำไปสู่การ

แสดงออกด้านการปฏิบัติ ซึ่งการตัดสินใจขึ้นอยู่กับ การรับรู้ว่าการดื่มทำให้เกิดผลเชิงบวกหรือเชิงลบ³³ นักเรียนที่เห็นว่าการดื่มให้ผลเชิงบวก เช่น การดื่มทำให้เท่ แสดงออกถึงความเป็นลูกผู้ชาย ทำให้กล้าแสดงออกมากขึ้น ทำให้รู้สึกว่าเป็นผู้ใหญ่ นักเรียนก็เลือกที่จะดื่ม และการรับรู้ถึงประโยชน์จากการดื่ม เช่น ความสนุกสนาน การเข้าสังคม การช่วยสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับเพื่อน การช่วยผ่อนคลายความเครียด การสนองตอบต่อความรู้สึกทำท่ายและทันสมัย เป็นเหตุผลที่ทำให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสาวิตรี อัมมฉัตรชัย และคณะ³² และพรนภา หอมสินธุ์ และ รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวชนี นักเรียนที่เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่ายมีโอกาสดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่านักเรียนที่เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ยากเนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในชุมชนทำให้มีร้านอาหารที่มีนักร้อง มีการเล่นดนตรีร้านคาราโอเกะที่ขายอาหารและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวนเพิ่มมากขึ้น เป็นที่ดึงดูดความสนใจของเยาวชนไทยวัยรุ่นจึงมีโอกาสเข้าถึงแหล่งจำหน่ายสุรา ได้ง่ายขึ้น²⁷ บางครั้งก็เป็นการดื่มที่มีเจ้าภาพเลี้ยงหรือมีคนอื่นจัดทำให้ทำให้เยาวชนมีโอกาสเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากขึ้น⁸ นักเรียนที่มีพลังตัวตนไม่ผ่านเกณฑ์มีโอกาสดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่านักเรียนที่มีพลังตัวตน ซึ่งสอดคล้องกับ บุญเสริม หุตะแพทย์ และคณะ²⁷ ที่ทำการศึกษาปัจจัยที่อิทธิพลต่อการบริโภคสุราของเยาวชนไทย พบว่า ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเองและความมีวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรม การบริโภคสุราของเยาวชนไทย และการศึกษาในต่างประเทศของ Sneed et al.³⁴ พบว่า วัยรุ่นหรือเยาวชนที่มีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่ำ จึงมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมรวมทั้งการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่าเยาวชนที่มีความรู้สึกมีคุณค่าใน

ตนเองสูง นักเรียนที่มีพลังชุมชนไม่ผ่านเกณฑ์มีโอกาสดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่านักเรียนที่มีพลังชุมชนผ่านเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Beebe et al.³⁵ เรื่อง การสร้างเสริมต้นทุนชีวิตต่อการไม่ใช้แอลกอฮอล์ ของวัยรุ่นอเมริกันอินเดียนในเมืองโอกาฮามา พบว่า ต้นทุนชีวิตเกี่ยวกับ บทบาทของผู้ใหญ่ในสังคมที่เป็นแบบอย่างที่ดีการใช้เวลาว่างของวัยรุ่นในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ศาสนาหรือกิจกรรมชุมชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการไม่ใช้แอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญ นักเรียนที่มีพลังครอบครัวไม่ผ่านเกณฑ์มีโอกาสดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่านักเรียนที่มีพลังครอบครัวผ่านเกณฑ์ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ลักขณา เดิมศิริกุลชัย และคณะ¹⁸ พบว่าครอบครัวที่ความสัมพันธ์ไม่ดี สมาชิกมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ดี ดังนั้นการป้องกันมิให้นักเรียนเริ่มต้นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงควรมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมแก่เยาวชนอย่างต่อเนื่องผ่านสื่อต่างๆ เพื่อการสร้างทัศนคติที่ถูกต้อง การจัดกิจกรรมส่งเสริมต้นทุนชีวิตในด้านต่างๆ โดยเฉพาะพลังตัวตนพลังครอบครัวและพลังชุมชน อาทิเช่น จัดกิจกรรมให้เด็ก ๆ ได้ทบทวนตนเองเพื่อสร้างความเชื่อมั่นการสนับสนุนส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวให้มีความอบอุ่นและเป็นกำลังใจให้ซึ่งกันและกัน และการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ในชุมชน สำหรับการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยเชิงป้องกัน (Protective Factor) อื่นๆ เพิ่มขึ้น รวมทั้งการพัฒนาโปรแกรมในการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชนที่มีลักษณะบูรณาการหลายองค์ประกอบ (Multi-component program)

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน สถานศึกษา

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สถาบันพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ (IHPP.) และศูนย์วิจัยปัญหาสุรา(ศวส.) ผู้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

1. บัณฑิต ศรีไพศาล และคณะ. รายงานสถานการณ์สุราประจำปี พ.ศ.2551. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา; 2551.
2. สาวิตรี อิศฌางค์กรชัย, โอนชา หมีกทอง และ ฌนอมศรี อินทนนท์. การเฝ้าระวังพฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในประเทศไทย. เครือข่ายวิชาการวิจัยและข้อมูลด้านสารเสพติดในภาคใต้ สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์; 2551.
3. Grant BF, Dawson DA. Age at onset of alcohol use and its association with DSM-IV alcohol abuse and dependence: results from the national longitudinal alcohol epidemiologic survey. *Journal of Substance Abuse* 1997; 9: 103-10.
4. Labrie JW, Rodrigues A, Schiffman J, Tawalbeh S. Early alcohol initiation increases risk related to drinking among college students. *Journal of Child & Adolescent Substance Abuse* 2008; 17(2): 125-41.
5. สุริยัน อ้นทองทิม. การศึกษาพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กรณีศึกษา กลุ่มชายวัยรุ่น [ภาคนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว]. กรุงเทพมหานคร:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์; 2550.
6. Maggs JL, Shim S. A psychographic analysis

- of college students' alcohol consumption: Implication for prevention and consumer education. *Family and Consumer Sciences Research Journal* 2005; 33(3): 225-73.
7. Wilson GS, Pritchard ME, Schaffer J. Athletic status and drinking behavior in college students: the influence of gender and coping styles. *Journal of American College Health* 2004; 52(6): 269-75.
 8. พรนภา หอมสินธุ์, รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์. ความเชื่อแบบแผนการดื่ม และปัจจัยทำนายการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนไทยในเขตภาคตะวันออก. *วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา* 2553; 5(2): 28-39.
 9. สุริยเดว ทรีปาตี. พัฒนาการและการปรับตัวในวัยรุ่น. *สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี* 2551. [ออนไลน์] 2552 [เข้าถึงเมื่อ 27 กรกฎาคม 2553] เข้าถึงได้จาก <http://www.thaihealth.or.th/node/5756>.
 10. สุวรรณ เรืองกาญจนเศรษฐ์. พัฒนาการของวัยรุ่น. *สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ*. [ออนไลน์] 2553 [เข้าถึงเมื่อ 27 กรกฎาคม 2553] เข้าถึงได้จาก <http://info.thaihealth.or.th/taxonomy/term/964>
 11. บัณฑิต ศรีไพศาล และคณะ. รายงานสถานการณ์สุราประจำปี พ.ศ.2549 กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา; 2549.
 12. พนิดา นามจันดี. ความชุกและพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น [วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตร มหาบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์]. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2549.
 13. วนิดา พลเชียงสา. การแก้ไขปัญหการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านไถ่ อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น. [วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตร มหาบัณฑิตสาขาการบริหารสาธารณสุข] ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2549.
 14. วิศิษฐ์ ฉวีพจน์กำจร, ณัฐจาพร พิชัยณรงค์, สุทธิลักษณ์ หนูรอด. เยาวชนกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์: ประเมินการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับอันตรายต่อสุขภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี* 2550; 25(3): 77-85.
 15. Escobedo LG, Chorba TL, Waxweiler R. Pattern of alcohol use and the risk of drinking and driving among US high school student. *American Journal of Public Health* 1995; 85(7): 976-8.
 16. อนงค์ ดิษฐ์ลิ้งษ์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนประชานิเวศน์ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุศึกษา]. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; 2550.
 17. Makini GK, Hishinuma ES, Kim SP, Carlton BS, Miyamoto RH, Nahulu LB, Johnson RC, Andrade NN, Nishimura ST, Else IN. Risk and protective factors related to native Hawaiian adolescent alcohol use. *Alcohol & Alcoholism* 2001; 36(3): 235-42.
 18. ลักขณา เต็มศิริกุลชัย, ภรณ์ วัฒนสมบุรณ์, ประภาเพ็ญ สุวรรณ และณัฐกมล ชาญสาธิตพร. การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชนไทย. *วารสารนโยบายและแผนงานสาธารณสุข* 2542; 2(4), 44-60.
 19. ปราณี ทองคำ, อติญาณ์ ศรีเกษตรริน, รัตติยา เพชรน้อย. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี* 2549; 17(2): 169-83.
 20. ประพร แซ่ท่าน. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่ม

- แอลกอฮอล์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น:กรณีศึกษาโรงเรียนรัฐบาลในระดับอำเภอ
ของประเทศไทย. ภาคนิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา.ขอนแก่น: บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2550.
21. เพ็ญพักตร์ มงคลคำขาว. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัด
ชัยภูมิ.[วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาจิตวิทยาการศึกษา]. ขอนแก่น:บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2552.
 22. Keeler HJ, Kaiser MM. An integrative model
of adolescent health risk behavior. *Journal
of Pediatric Nursing* 2009; 25: 126-37.
 23. สุริยเดว ทรีปาตี. ต้นทุนชีวิตของเด็กและ
เยาวชนไทย. [ออนไลน์]. 2553 [เข้าถึงเมื่อ
27 กรกฎาคม 2553] เข้าถึงได้จาก [http://
www.dekplus.org/update/pdf/life%
20cost.pdf](http://www.dekplus.org/update/pdf/life%20cost.pdf)
 24. รัษฎพร ปุญญนิรันดร์. สัมพันธภาพในครอบครัว
กับพฤติกรรมสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการใช้สาร
เสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนบางน้ำเปรี้ยววิทยา จังหวัดฉะเชิงเทรา.
[ภาคนิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
สาธารณสุขศาสตร์]. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; 2547.
 25. Blum RW. Adolescent health: Priorities for
the next millennium. *Maternal and Child Health
Journal* 1998; 2(3): 181-7.
 26. Bronfenbrenner U. Ecological models of human
development. *International Encyclopedia of
Education* 1994; 3(2): 37-43.
 27. บุญเสริม หุตะแพทย์, ชินรัตน์ สมสืบ, ประกาย
รัตน์ ภัทรธิดิ, สุพร เลี่ยนสลาย และ กุลกานต์
อภิวัฒนลังการ. การวิจัยพฤติกรรมกรรมการบริโภค
สุราของเยาวชนไทย: การสำรวจองค์ความรู้
สถานการณ์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม
การบริโภคสุรา. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ; 2547.
 28. กมลทิพย์ วิจิตรสุนทรกุล. ปัจจัยที่มีอิทธิพล
ต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน
อาชีวศึกษาชายในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาสุขศึกษาและ
อนามัยครอบครัว. กรุงเทพมหานคร:บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล; 2542.
 29. วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี. ศาสนาอิสลาม: กฎบัญญัติ
ห้ามในอิสลาม(ฮะรอม) [ออนไลน์]. 2554
[เข้าถึงเมื่อ 20 พฤษภาคม 2554] เข้าถึง
ได้จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/ส่วิตรี>
อัยษณางค์กรชัย, โอนชา หมักทอง และ
ณอมศรี อินทนนท์. การเฝ้าระวังพฤติกรรมการ
บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรม
เสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ในประเทศไทย. เครือข่ายวิชาการวิจัยและข้อมูล
ด้านสารเสพติดในภาคใต้สำนักวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.กรุงเทพฯ: พิมพ์ตี
การพิมพ์; 2551.
 31. ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร. จิตวิทยาวัยรุ่น.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2530.
 32. อนงค์ ดิษฐ์สังข์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยม
ศึกษาตอนต้นโรงเรียนประชานิเวศน์ เขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาสุขศึกษา]. กรุงเทพมหานคร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; 2550.
 33. ประภาเพ็ญ สุวรรณ. พัฒนคติ: การเปลี่ยนแปลง
และพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ: โอเดียน
สโตร์; 2526.
 34. Sneed CD, Morisky DE, Rotheram-Borus MJ,
Ebin VJ, Malotte K. Patterns of adolescent alcohol,
cigarette, and marijuana use over a 6 month
period. *Addictive Behaviors* 2001; 26: 415-23.
 35. Beebe LA, Vesely SK, Oman RF, Tolma E,
Aspy CB, Rodine S. Protective assets for
non-use of alcohol, tobacco and other drugs
among urban American Indian youth in
Oklahoma. *Maternal and Child Health Journal*
2008; 12: 82-90.